

Premi Joaquim Ruyra
2026

elastic
BOOKS

Un jurat format per Raquel Díaz, Gerard Guix, Jorge Jiménez, Cristina Ropero, Laia Soler, Anna López, i Marina Llompart, com a secretària del jurat, amb veu i sense vot. Va atorgar el 52è Premi Joaquim Ruyra de narrativa juvenil a aquesta obra, durant la Nit de les Lletres Catalanes el 14 de març del 2026.

Una veritat
Premi Joaquim Ruyra 2026

Primera edició: març del 2026

© del text: Alejandro Palomas, 2026
© d'aquesta edició: Abacus Futur, SL, 2026
Elastic Books
Peu de la Creu, 4
08001 Barcelona
elastic-books.com

Direcció editorial: Pema Maymó
Edició: Anna López i Isa González
Edició de taula i producció: Neus Duran
Correcció: Maria Coll Amengual
Disseny de la coberta: Laia Serch
Il·lustració de coberta: «Page of wands» de Catrin Welz Stein
Maquetació: Mireia Barreras

Impressió: Romanyà Valls
Dipòsit legal: B 3530-2026
ISBN: 978-84-19478-26-9

Tots els drets reservats als titulars del *copyright*.

*Als que continuem sent nens
a totes les edats.*

*L'única veritat immutable és
la imaginació.*

I

LA PELL DE L'ÀNGELA

Guillem

—Però, llavors, si el metge i la infermera rossa al final diuen que l'Angie ja està curada del tot, haurà de tornar de seguida amb avió a casa seva a l'Àfrica o potser encara no?

El papa ha fet cara d'«eeecs» quan s'ha begut un glopet del cafè que ha portat de la màquina plena de llums que hi ha al passadís. La mama deia que és molt estrany que als hospitals sempre hi hagi màquines com aquesta, amb moltes coses de cafè i sucre, com a la pastisseria de la senyora Lourdes, i a la que tenen aquí fins i tot venen cables i coses que s'endollen al telèfon.

La Nàzia ha fet així altra vegada amb les cames com si les gronxés, perquè com que els peus no li arriben a terra ella sí que pot, i s'ha recolzat una mica al meu braç amb el seu.

—L'alta què és? —m'ha preguntat.

—Quan et donen el certificat —li he dit. És que això m'ho sé, perquè l'any passat o l'altre, és que ara no me'n recordo bé, el papa es va trencar un braç per aquí i havia d'anar al centre de salut fins que es va curar i la mama li preguntava cada cop: «Ja t'han donat l'alta?», i al final l'hi van donar i la mama va dir: «Ah, quin descans. Una setmana més queixant-te que no pots jugar a rugbi i jo em divorcio». És que perquè el senyor amb uniforme que hi ha a la porteria de baix et deixi sortir li has de donar el passi amb la contrasenya i si no tens l'alta no es pot.

Després hem callat tots tres una estona, però molt poc.

—És que la Maria va dir que vindria i no hi és, i és molt estrany —ha dit la Nàzia una mica de pressa. La Maria és l'orientadora de l'escola, però això és una tapadora, com una excusa, perquè en secret també és la Mary Poppins, encara que no es pot saber perquè com que sempre està en una missió doncs és clar. El que passa és que ahir li va dir al papa que avui seria amb nosaltres aquí a l'hospital, però no ha vingut, i això és el més estrany de tot perquè les orientadores sempre arriben les primeres per posar ordre, i si no ve no pot ser perquè li ha passat una cosa greu com un accident o així.

—Ja arribarà, nens. Sí que vindrà. Una mica de paciència, d'acord?

—Però segur que vindrà, oi? —És que no me n'he pogut estar.— T'ho va dir parlant o amb un missatge?

—Ja t'ho he dit, Guillem.

—Llavors per què no ve?

—Tornem-hi. Altra vegada?

—Potser li podríem trucar —ha dit la Nàzia.

El papa ens ha mirat una estona curta sense dir res i després s'ha aixecat a llençar el got de cafè a les escombraries que no són de reciclar perquè només hi ha una galleda. És que ell no sap tot el que passa per sota, que és molt important perquè és un secret, i el que passa és que si l'Angie es cura del tot i torna a casa seva perquè li donin els papers i el passaport amb el segell del rei del govern serà pitjor, perquè la seva madrastra, que es diu Regina i és la més guapa del poble i potser també de l'Àfrica, l'espera per venjar-se com li va passar a la Blancaneu i enverinar-la i ja no la veurem mai més. Per això des de divendres tinc un dolor molt fort aquí, per sobre del ventre, que no em deixa respirar bé, i la Nàzia també el té, tot i que ella no ho diu.

Ahir a la nit, abans d'adormir-nos, li vaig dir que potser si l'hi explicàvem al papa tot seria més fàcil, però ella es va asseure al llit i

va dir: «Nonononononono, no es pot per la promesa, Guillem». I és veritat perquè té raó. És que el dia que l'Angie ens va explicar això de la seva madrastra Regina plorava molt, així amb mocs i tot, tant que gairebé no se l'entenia, i també va dir: «Prometeu-me que no direu res perquè no es pot». I també va dir: «Però si ho prometeu ha de ser de veritat, sense creuar els dits ni res, com a missa per complir-ho fins al més enllà, perquè quan no es compleix és com màgia negra i també un encanteri de mala sort per a tota la vida».

Llavors l'hi vam prometre i ja no va plorar tant i també va dir que als grans no se'ls pot explicar res, perquè no guarden mai els secrets i al final ho espatllen tot.

—Diuen que sí que els guarden, però després és mentida. És que sempre ho xerren tot perquè es pensen que en saben més que ningú només perquè van néixer els anys històrics i de vegades si els enxampes fins i tot et castiguen i no és just però vaja.

Llavors la Nàzia va dir una cosa que era de pensar. Això passa de vegades perquè la senyo Sònia diu que la Nàzia no parla gaire, però que quan parla és com si hagués pensat tota l'estona i per això li surten les coses molt serioses com a la Rosana, l'amiga del papa que és profe de ioga espiritual a internet i també «coutx» de persones que dubten tota l'estona.

—Em sembla que els grans són així, bé, la Maria no perquè ella és diferent —va dir—. I el que els passa és que fa més anys que estan vius i, és clar, estan més cansats, tot i que n'hi ha que no, perquè fan més esport i es prenen les proteïnes que surten a YouTube que tenen gust de vainilla com les del teu pare. I potser a Moçambic, que és on viu l'Angie, es cansen molt més i és pitjor perquè hi fa molta calor, mil graus o més, i suen molt i, és clar, estan molt enfadats, com aquí a l'estiu quan arriba l'onada de calor però tota l'estona. Per això la seva madrastra no l'estima i és tan dolenta i no es pot parlar d'ella perquè fa por.

Ara ha entrat la infermera rossa a l'habitació que es diu «Consulta» on estan tancats l'Angie i el metge per a la revisió, i quan ha passat per aquí m'ha despentinat una mica els cabells amb la mà i també ha dit: «Estarem ben aviat, nois. La vostra amiga sortirà de seguida, entesos? És queeeee, quin matí que porto. Com es nota que és dilluns». El papa li ha somrigut i ella també, i com que ell s'ha distret és millor, perquè així no li hauré de dir una mentida per no explicar-li el pla urgent que la Nàzia i jo tenim per salvar l'Angie i que no se'n torni a Moçambic, tot i que la Nàzia diu que és un pla que potser no surt bé perquè depèn de moltes coses i també de la sort i que quan les coses es fan amb presses sempre és complicat perquè al final segur que et descuides alguna cosa i és clar...

És que a la Nàzia no li agraden els hospitals, i a mi tampoc. Fan una olor molt estranya, com de pal de fregar, i sempre hi ha gent que té pressa i t'empeny a la cua dels ascensors perquè no funcionen tots, i quan n'hi ha un que sí, s'obre la porta i apareix un llit gran amb rodes de goma d'aquestes gruixudes i hi ha algú lligat a un pal amb una corda perquè no se'ls escapi, i també hi ha dos nois en pijama blanc que parlen de les vacances i no s'hi cap mai. Llavors els nois diuen: «Ostres, baixa», i no puja mai, per això hi ha tanta cua. És que per a les coses del refredat i la grip vas al CAP, però per a les altres coses has d'anar a l'hospital perquè hi ha llits i t'hi quedes a dormir fins a l'hora d'esmorzar perquè t'operin abans. Per això l'Angie va haver de venir aquí quan la van operar per Setmana Santa, tot i que ja venia al col·le des del gener. És que va haver d'esperar unes setmanes perquè abans d'operar-la li havien de fer unes coses que es diuen «controls» però que són especials perquè no et posen nota ni res.

—La *mamãe* Carme ha dit que m'operaran a finals d'abril —va dir un dia quan l'hi vam preguntar—. Ara em prenc unes pastilles que són una mica grosses i de vegades em fan mal de panxa, i tam-

bé em tiren un raig làser, que és com una cosa que et dispara però sense bales per esborrar-me les taques de l'esquena però per sota, que és on no es veu.

L'Àngela diu *mamãe Carme* a la senyora Carme, que és la padrina que té aquí i és com si fos la seva mare, tot i que només una mica, perquè no es coneixien d'abans. És que la senyora Carme se la va emportar de Moçambic, que és un país que és a l'Àfrica, però a baix a la dreta, perquè l'Angie és albina i s'havia posat malalta de la pell amb uns granets i unes taques dolentes i vivia al camp, que no és com aquí, perquè allà tenen serps que es mengen fins un elefant sencer, i unes aranyes que viuen als arbres i que quan et piquen et surt una banya al front i de vegades et tornes bruixot i et graven en un documental però sense cobrar. Ho he vist als episodis del *Geographic* de YouTube.

El primer dia que l'Angie va venir a classe va ser una mica estrany; vaja, una mica no, molt. Com que no havíem vist mai cap nena albina que fos negra però blanca i tan alta, no sabíem què dir ni res, i a més parlava com si tingués un xiclet enganxat a la llengua, però d'aquells tan grossos de maduixa, sempre amb la essa així, molt llarga, com amb un bec de mànega a la boca o com quan la senyo treu els llavis enfora i diu: «Xsssst, cal·leu d'una vegada, nens, així no hi ha qui faci classe, sou la pell de Barrabàs, xssst».

—L'Àngela parla castellà i entén una mica el català, però la seva primera llengua és el portuguès, que és el que es parla a Moçambic—va dir la senyoreta Sònia—. Es quedarà un temps amb nosaltres, de manera que ens portarem molt bé amb ella, oi?

La Svetlana i la Marta es van mirar i van riure una mica, i després la Marta li va dir un secret o alguna cosa a la Svetlana, perquè es va posar la mà al davant, com els futbolistes quan juguen a la tele i es diuen alguna cosa per tirar un penal que potser no es pot sentir a YouTube, i van tornar a riure més. I després la Svetlana va aixecar la mà i va dir:

—Senyo, si l'Àngela és negra, per què és tan blanca? És pel maquillatge d'influencer de TikTok?

La senyo va dir que no, que l'Àngela és negra, però que també és albina, i que els albins no poden estar al sol perquè es cremen i de vegades tenen coses greus i tot, i que per això havia vingut a Espanya.

—Li ha tocat molt el sol sense protecció i l'han de curar a l'hospital —va dir al final.

—És una geganta? —va preguntar l'Èric, que parla molt poc perquè no li agrada, i tampoc li agrada que el toquin.

La senyoreta va dir que no, però amb el cap.

—Apa, burro. Si fos una geganta seria a Nova York jugant un partit de bàsquet amb els actors de Netflix i seria rica —va dir en Mauro, que s'asseu al racó de darrere perquè fa una pudor una mica com si fes molts pets. És que diu la Romina, que és cosina seva, que a casa d'en Mauro són «vegarians» i que és per això.

—Doncs si no té carnet d'identitat ni del Carrefour no pot viure aquí perquè no és legal —va dir la Svetlana, i la Marta va fer així amb el cap per dir que sí—, i perquè no hi ha lloc. Per això s'ha de posar a la cua i aconseguir un número, si no els veïns del barri es queden sense medicaments i és per culpa d'ells i és una plaga, m'ho ha dit el meu germà.

La senyo va fer així amb el cap, que és com si li pesés una mica però cap a la dreta, i es va treure l'arracada llarga que porta a l'orella.

—Això diu el teu germà?

—Sí. I també que els turistes que venen de l'Àfrica no volen ser cambrers ni doblegar l'esquena, que és com dir que sempre estan cansats però sense dir-ho perquè no es pot, i que prefereixen anar amb metro perquè és gratis i així tenen més fills i una casa amb jardí.

—Svetlana, no em sembla que el que digui el teu germà ens aporti gaire en aquest moment, la veritat. Ja en parlarem més endavant. Ara el que vull és que feu costat a l'Àngela en el que necessiti

perquè es posi una mica al dia amb el que estem fent a classe. —Va mirar l'Angie i va somriure molt, més que moltes vegades, i l'Angie una mica, i la senyo va dir:— De moment, pots seure aquí, al meu costat, a primera fila, així podré treballar amb tu més de prop, et sembla?

L'Angie va fer que sí amb el cap i es va asseure. I la Marta es va tombar molt de pressa i va dir a la Nàzia:

—Caram, que guapa, oi? I, com que és tan alta, potser és model de Miss Univers de l'Àfrica.

Llavors la Svetlana li va fer així amb el colze, però fort, i després va arrugar molt els llavis.

—Apa, burra! Si no té celles! I sense celles no es pot ser Miss Univers perquè t'eliminen de seguida. El que li passa és el mateix que li va passar al Rambo quan va tenir sarna i segur que s'encomana.

El Rambo és el gos de la Svetlana, o més ben dit, el del seu germà. És d'aquests grossos grisos amb la llengua sempre penjant i amb un collaret de filferro com el reixat de l'escola i sempre el penja a TikTok perquè li donin punts que no sé per a què serveixen perquè no es poden canviar al súper per res.

I ja està.

Bé, encara no està, perquè això va ser el primer dia. Després va venir el segon i després tots els altres, que han sigut molts, tot i que no tants, perquè fins que van arribar les vacances de Setmana Santa l'Angie va faltar molts dies al col·le i de vegades no venia en tota la setmana per això dels rajos làser per a les taques i altres coses que li fan a l'hospital. Ara ja som a finals de juny i, encara que les classes es van acabar tot just divendres, han passat moltes coses, tantes que són com d'una sèrie amb capítols curts i per això no te'n canses perquè en vulguis més i al final no vols que s'acabi.

Com que divendres va ser l'últim dia de classe, vam haver de lliurar la redacció de final de curs, que és de tema lliure encara que

potser no gaire perquè sempre hem d'explicar el que hem fet i tot això, i la senyo Sònia va preguntar: «Algú vol llegir? Voluntaris?» i, és clar, ningú va dir res, és que com que ja no ens posen nota ni res no ho volem. Llavors la senyo va dir: «Ja estem com sempre», i va agafar la llista i va començar a mirar com si repassés amb el boli i al final l'hi va demanar a la Raquel Martí, però la Raquel no podia llegir en veu alta perquè dilluns li havien posat els ferros a la boca perquè no li ballin els ullals i no se l'entenia gaire bé per les llagues, i jo crec que va ser millor perquè quan li toca llegir, la Raquel es fa un embolic amb les ces i les esses i les zetes. Llavors la senyo va dir:

—Guillem? Vols llegir tu?

I bé.

És que quan la senyo diu «Vols llegir?» és que ho vols.

I em vaig haver de posar al davant de tot i vaig llegir això que llegiré ara.